

R O M Â N I A
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Polițiștii rutieri, în toate cazurile, și polițiștii locali, în cazurile expres prevăzute de lege, au competența de a constata contravențiile și a aplica sancțiuni legate de circulația pe drumurile publice – Recurs în interesul legii, promovat de Avocatul Poporului la I.C.C.J.

Avocatul Poporului a promovat la Înalta Curte de Casație și Justiție un Recurs în interesul legii referitor la interpretarea și aplicarea **dispozițiilor art. 39 raportate la art. 102 alin. (1) pct. 14 sau art. 105 pct. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, în sensul stabilirii competenței funcționale a agenților constatatori (din cadrul poliției locale sau poliției rutiere), cu incidența art. 7 lit. h) din Legea nr. 155/2010 a poliției locale. În opinia Avocatului Poporului, polițistul rutier este singurul care poate constata contravențiile reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002.**

Promovarea Recursului în interesul legii s-a datorat faptului că în practica judecătorească au existat orientări jurisprudențiale diferite, în sensul că unele instanțe au apreciat că procesele-verbale întocmite de poliția locală respectă dispozițiile legale cu recunoașterea competenței funcționale a polițiștilor locali de a constata contravențiile menționate și a aplica sancțiuni, în vreme ce alte instanțe nu au recunoscut această competență, iar o altă categorie de instanțe a apreciat că procesele-verbale întocmite de către poliția locală sunt legale, dar nu s-a pronunțat în mod expres asupra competenței poliției locale de a constata contravențiile.

Avocatul Poporului observă faptul că potrivit dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 155/2010, în domeniul circulației pe drumurile publice, pe lângă multe alte atribuții, **poliția locală constată contravenții și aplică sancțiuni pentru încălcarea normelor legale privind oprirea, staționarea, parcarea autovehiculelor și accesul interzis, având dreptul de a dispune măsuri de ridicare a autovehiculelor staționate neregulamentar.** Cât privește circulația pe drumurile publice, aceasta este reglementată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată.

Referitor la situația concretă pentru care a fost identificată practică judiciară neunitară, Avocatul Poporului indică prevederile **art. 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată**, potrivit cărora „Proprietarul sau deținătorul mandatat al unui vehicul este obligat să comunice **poliției rutiere**, la cererea acesteia și în termenul solicitat, identitatea persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a fi condus pe drumurile publice”. Nerespectarea acestei obligații implică, conform prevederilor ordonanței sus-menționate, constituie contravenții și se sancționează. În legătură cu constatarea acestor contravenții, Avocatul Poporului consideră că devin incidente și prevederile art. 109 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, în baza cărora **constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac direct de către polițistul rutier**, iar în punctele de trecere a frontierei de stat a României, de către **polițiștii de frontieră**.

În context, este importantă clarificarea noțiunii de polițist rutier. În acest sens, norma legală (art.177 alin. (2) din Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice) instituie îndeplinirea cumulativă **a două condiții pentru calitatea de polițist rutier**, și anume, pe de-o parte, **să fie agent de poliție specializat**, iar pe de altă parte, să fie **desemnat prin dispoziție a inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române**. În privința primei condiții, ar putea fi considerată ca fiind îndeplinită de un polițist local prin prisma prevederilor **art. 18 alin. (1) și (2) din Legea nr. 155/2010**, potrivit cărora polițiștii locali cu atribuții în domeniul circulației rutiere sunt obligați să urmeze un program de formare inițială organizat într-o instituție de învățământ din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, însă **cea de-a doua condiție rămâne neîndeplinită**.

Mai mult, în condițiile în care nici Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 și nici Regulamentul de aplicare al acesteia nu cuprind dispoziții referitoare la competența poliției locale în materia circulației pe drumurile publice și procedura aplicabilă pentru constatarea contravențiilor de către poliția locală, iar Legea nr. 155/2010 stabilește în mod generic competențe de constatare a contravențiilor și de aplicare a sancțiunilor în sarcina poliției locale, Avocatul Poporului constată că **nu există un cadru procedural pentru îndeplinirea de către polițistul local a atribuțiilor în materia circulației pe drumurile publice, care decurg din prevederile art. 7 lit. h) din Legea nr. 155/2010**. Or, vidul legislativ nu se poate complini prin adoptarea, de către autoritățile administrației publice locale, a unor acte normative secundare, în materia constatării contravențiilor la circulația rutieră, reglementate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, aspect reținut de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia 9/2015 privind examinarea recursului în interesul legii formulat de Avocatul Poporului privind legalitatea

hotărârilor adoptate de consiliile locale în vederea reglementării procedurii privind ridicarea vehiculelor staționate neregulamentar, constatarea și aplicarea contravențiilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Pe cale de consecință, Avocatul Poporului apreciază că este firesc ca doar polițiștii rutieri să aibă calitatea de agent constatatator pentru faptele contravenționale reglementate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, care, de altfel, nu reprezintă doar dreptul comun în materie de contravenții rutiere, ci și sediul materiei privind conducerea pe drumurile publice și a activităților legate de circulația vehiculelor pe drumurile publice.

Potrivit art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, „**Autoritatea competentă în domeniul circulației pe drumurile publice privind inițierea și avizarea unor reglementări, precum și aplicarea și exercitarea controlului privind respectarea normelor din acest domeniu este Ministerul Administrației și Internelor, prin Inspectoratul General al Poliției Române**”, iar art. 2 din aceeași ordonanță de urgență instituie că „îndrumarea, supravegherea și **controlul respectării normelor de circulație pe drumurile publice se fac de către poliția rutieră** din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, care are obligația să ia măsurile legale în cazul în care constată încălcări ale acestora”. În atare condiții, Avocatul Poporului consideră că, dacă, la adoptarea Legii nr. 155/2010, intenția legiuitorului ar fi fost ca poliția locală să îndeplinească mai multe atribuții în domeniul rutier, inclusiv în privința celor cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, ar fi prevăzut în mod expres acest lucru în corpul legii.

Este adevărat că și polițiștii locali, în temeiul Legii nr. 155/2010, au anumite atribuții în domeniul rutier, însă **sunt limitate, fără posibilitatea ca aceștia să constate și să aplice sancțiuni în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002**. Cu toate acestea, dacă totuși polițiștii locali acționează în domeniul rutier asupra unor fapte care ar intra sub incidența Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, **aceștia ar putea interveni doar împreună cu poliția rutieră**, în aplicarea art. 179 din Hotărârea Guvernului nr. 1391/2006.

Celelalte argumente care stau la baza opiniei Avocatului Poporului pot fi consultate pe site-ul instituției, la secțiunea **Recurs în interesul legii**.

Matei Vîrtosu
Purtător de cuvânt,
AVOCATUL POPORULUI

10 februarie 2017